

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ДНІ В КИЇВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

9 та 10 березня – особливі дні для Київського національного університету, що носить ім'я Тараса Шевченка. Саме в цей час, зберігаючи багатолітню традицію, відбуваються урочисті, присвячені вшануванню поета, художника, громадянина, генія нашого народу. 9 березня цього року після урочистого покладання квітів до пам'ятника Т. Шевченку, під головуванням ректора – академіка Л. Губерського – відбулася зустріч із лауреатами Національної премії України імені Тараса Шевченка різних років. Своїми роздумами, спогадами й розумінням значення постаті Т. Шевченка із присутніми в актовій залі головного навчального корпусу університету поділилися поет, Герой України, Почесний доктор КНУ імені Тараса Шевченка І. Драч, поет, журналіст, голова Всеукраїнського товариства “Просвіта” П. Мовчан, письменник і політик В. Яворівський, майстер художнього слова А. Паламаренко, а також літературознавці, професори Ю. Ковалів та М. Насно. Театр української традиції “Дзеркало” презентував колективні університету та запрошеним виставу “Сон Кобзаря”.

Цьогоріч урочистості з нагоди 203-ї річниці від дня народження Т. Шевченка мали місце і в інститутах та на факультетах КНУ. Зокрема, 10 березня зустрічі з лауреатами Національної премії України імені Тараса Шевченка, концерти відбулися в Інституті міжнародних відносин та в Інституті журналістики, на факультеті комп'ютерних наук та кібернетики, на економічному факультеті.

В Інституті філології 10 березня проведено міжнародну науково-практичну конференцію “Всесвіт Тараса Шевченка”, участь у якій узяли науковці з різних міст України (Київ, Одеса, Миколаїв, Чернівці, Хмельницький, Дрогобич, Кривий Ріг) та зарубіжжя (Польща, Грузія, Білорусь). З вітальним словом до учасників конференції звернувся директор Інституту філології професор Г. Семенюк та проректор із наукової роботи КНУ імені Тараса Шевченка професор В. Мартинюк. Про непроминальне значення Т. Шевченка, вічну актуальність його пророчих слів говорили у своїх виступах цьогорічний лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, поет і видавець І. Малкович, доктор філологічних наук, дипломат, перекладач, літературознавець Р. Чіпачава. Багатовимірне бачення постаті й творчості Т. Шевченка було продемонстровано в наукових доповідях, супроводжуваних візуальними презентаціями: “Переосінка стереотипу “поета-пророка” в українській літературі та візуальних мистецьких практик останніх десятиліть” ученого секретаря Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України О. Поліщук, “Візуальний образ Тараса Шевченка очима антрополога” професора Щецинського університету (Польща) С. Сеєди. Особливості перекладацької рецепції віршів Т. Шевченка висвітлив у своєму виступі (“Рецепція поетичної творчості Тараса Шевченка у сучасних франкомовних перекладах”) викладач Інституту філології КНУ імені Тараса Шевченка Д. Чистяк.

На секційних засіданнях розглядалися літературознавчі аспекти, що охоплювали питання наукової інтерпретації та мистецької рецепції доробку Т. Шевченка, компаративних і світоглядно-творчих проблем: доповіді “Творчість Тараса Шевченка у рецепції Леонарда Совінського” О. Астаф'єва, “Юрій Івакін вічна-віч із Ієремією Айзенштоком (з листування шевченкознавців 1957–1977 років)” Г. Карлінчук, “Микола Сумцов: Тарас Шевченко і літературні паралелі (до постановки проблеми)” А. Калинчук, “Феномен Тараса Шевченка у рецепції Євгена Сверстюка” І. Головай, “Постать Тараса Шевченка в сучасній українській драмі” М. Шаповал, “Тарас Шевченко в інтермедіальній оптиці” А. Ткаченка, “Слово у цифрі: досвід та перспективи електронних видань зарубіжних класиків і Тараса Шевченка” Д. Єсипенка, “Опис гравюр, літографій та малюнків Т. Г. Шевченка, складений Г. М. Честахівським (1861) – джерело вивчення малярства Т. Г. Шевченка” Н. Орлової, “Образи-архетипи в концепції людського щастя Тараса Шевченка” А. Гурбанської, “Книги буття українського народу” – питомо український історіософський твір і культурно-політичний маніфест (у силовому полі Т. Шевченка, слов'янської ідеї, польського месіанізму А. Міцкевича)” В. Мовчанюка, “Історіософське спрямування і останній рядок Шевченкової поезії “Бували війни й військові свари...” В. Яременка, “Прагматика мовчання у щоденнику Тараса Шевченка” Є. Лебідь-Гребенюк, “Статті Михайла Могиляньського про Тараса Шевченка в газеті “Рада” С. Кривенка, “Шевченко в школі” О. Котусенко та ін. Фольклористичні питання шевченкознавства актуалізовані тематикою доповідей Л. Коланиці (“Константні форми людського світовідчуття в ліриці Тараса Шевченка”), І. Паєленка (“Співана поезія Тараса Шевченка: фольклоризація та фольклоризм музичного субтексту”), Н. Салтовської (“Народна творчість” як навчальна дисципліна у Шевченковому університеті”), І. Грищенко (“Тарас Шевченко в інтернет-фольклорі”), М. Коломицевої (“Дослідження балад у творчому доробку Григорія Нудьги”), О. Наумовської (“Інфернальні міфологеми у творчості Тараса Шевченка”), Я. Погонєць (“Казкові ремінісценції у творчій рецепції Тараса Шевченка”) та ін. Мовознавчі та перекладознавчі аспекти творчості Т. Шевченка були висвітлені у виступах “Вербалізація концепту “Україна” у творчості Тараса Шевченка” І. Голубовської, “Вираження особливостей акцентуаційної системи української редакції церковнослов'янської мови в поетичних текстах Тараса Шевченка” Л. Гнатюк, “Вокатив у поетичній мові Тараса Шевченка” В. Чемеса, “Словник Шевченка: погляд перекладача” В. Радчука. У рамках конференції окрему увагу було приділено осмисленню творчого доробку Т. Шевченка у вимірах слов'янської та східної філології, в іномовому та україномовному контексті ЗМІ.

Висловлені думки та враження, виголошені доповіді й заявлені теми доповідей черговий раз засвідчили, що творчість Т. Шевченка, як і кожного геніального митця, невичерпна у своєму духовному потенціалі та мистецькому поліфонізмі, відкрита для різнопланових інтерпретацій та особливо актуальна у вимірах сьогодення.

Ірина Приліпка
м. Київ

Отримано 15 березня 2017 р.